

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

28 martie 2018

CEB nr. 129

RAPORT

asupra proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.105 din 9 iunie 2017 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău (nr.86 din 15.03.2018) lectura II

Comisia economie, buget și finanțe în contextul avizelor prezentate de Comisiile parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului și amendamentele deputaților, a examinat proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.105 din 9 iunie 2017 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău, pentru lectura a doua.

Prezentul proiect de lege are drept scop facilitarea și urgentarea construcției conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău, reieșind din necesitatea finalizării lucrărilor de construcție și operaționalizarea transportului de gaze naturale prin noua conductă pe direcția Ungheni-Chișinău până la finele anului 2019.

Amendamentele și propunerile înaintate au fost puse în discuție în cadrul ședinței Comisiei, iar rezultatele examinării sunt expuse în Sinteza anexată la prezentul raport. Suplimentar, în textul proiectului de lege sunt efectuate ajustări cu caracter redacțional.

Pomind de la cele menționate și ținând cont de avizele Comisiilor permanente, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, amendamentele deputaților, Comisia propune proiectul legii sus-menționate spre examinare și adoptare în lectura a doua, ca fiind lectură finală.

Ștefan CREANGĂ

Președintele Comisiei

L E G E

pentru modificarea și completarea Legii nr. 105/2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Legea nr. 105/2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 216–228, art. 351) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Art. 2. – Obiecte ale exproprierii sînt:

a) bunurile imobile (terenurile) proprietate privată și cele aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, situate în extravilanul și/sau intravilanul următoarelor localități: orașul Chișinău, comunele Tohatin, Stăuceni, Grătiești și satul Ghidighici (municipiul Chișinău); satele Sireți, Roșcani, Negrești, Căpriana, Vorniceni, comunele Rădeni, Ghelăuza, Pănășești și orașul Bucovăț (raionul Strășeni); comuna Tuzara, satele Pitușca, Nișcani, Temeleuți, Peticeni, Vălcineț, Sadova și orașul Călărași (raionul Călărași); satul Milești (raionul Nisporeni); comunele Alexeevca, Pîrlița, Todirești, Zagarancea și satul Rădenii Vechi (raionul Ungheni), necesare pentru construcția conductei menționate la art. 1, inclusiv pentru realizarea infrastructurii acesteia;

b) dreptul de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la lit. a) ce urmează a fi utilizate în lucrările de construcție a conductei menționate la art. 1.”

2. Legea se completează cu articolele 2¹–2² cu următorul cuprins:

„Art. 2¹. – Exproprierea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) se referă la acele bunuri imobile (terenuri) care vor fi afectate permanent de lucrările supraterane necesare pentru construcția

conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău, iar exproprierea dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b) se va efectua temporar, pe durata executării lucrărilor de construcție a conductei menționate.

Art. 2². – Prin derogare de la art. 78 alin. (2) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, procedura de expropriere prevăzută de prezenta lege se va iniția fără îndeplinirea prealabilă a condițiilor prevăzute la art. 78 alin. (2) din legea menționată.”

3. La articolul 3, textul „Guvernul va lua” se substituie cu textul „Guvernul își asumă responsabilitatea de a lua”, iar textul „Despăgubirile pentru obiectele exproprierii se vor plăti din contribuția Guvernului pentru implementarea proiectelor finanțate de către donatorii externi.” se substituie cu textul: „Plata despăgubirilor pentru exproprierea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) se va efectua de către Guvern din mijloacele alocate de la bugetul de stat. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei”, va asigura plata despăgubirilor către persoanele expropriate.

Plata despăgubirilor pentru exproprierea temporară a dreptului de folosință se va efectua de către Guvern din mijloacele financiare ale Î.S. „Vestmoldtransgaz” sau ale succesorului său în drepturi și obligații. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei”, va asigura plata despăgubirilor către persoanele expropriate.”

4. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„Art. 4. – La data intrării în vigoare a prezentei legi se instituie interdicția de înstrăinare a bunurilor imobile (terenurilor) prevăzute pentru expropriere conform art. 2 lit. a) și/sau de transmitere a dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b), exceptând transmiterea respectivelor bunuri imobile (terenuri) în proprietatea sau în folosința statului. Guvernul va asigura notarea interdicției de înstrăinare a obiectelor exproprierii în Registrul bunurilor imobile.”

5. La articolul 5, textul „Procedura de expropriere va fi efectuată în conformitate cu prevederile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.” se substituie cu textul: „Prin derogare de la dispozițiile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999, cu excepția art. 11, 12, 14 și 15, pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău se instituie o procedură specială de expropriere prezentată în anexa la prezenta lege.”

6. Legea se completează cu articolele 5¹–5⁶ cu următorul cuprins:

„Art. 5¹. – Prin derogare de la prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, autorizația de construire se va emite de către organul național de dirijare în construcții fără acordul autentificat notarial al proprietarilor/coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării conductei, inclusiv fără certificatul de descărcare de sarcină arheologică, cu condiția ca lucrările de construcție să fie efectuate doar după realizarea cercetării arheologice de teren.

Art. 5². – Lucrările de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău vor preceda și/sau se vor desfășura concomitent cu procedura de expropriere, fără a afecta desfășurarea acesteia.

Art. 5³. – Prin derogare de la prevederile art. 72, 74 și 80 din Codul funciar nr. 828/1991, retragerea din circuitul agricol sau silvic a terenurilor afectate de lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău are loc prin efectul prezentei legi și este:

- a) definitivă, în cazul terenurilor afectate de lucrările supraterane necesare pentru construcția conductei menționate; și
- b) temporară, în cazul terenurilor afectate de lucrările subterane necesare pentru construcția conductei menționate, pe durata executării acestor lucrări.

Art. 5⁴. – Guvernul va asigura înregistrarea gratuită (prin intabulare și/sau notare) a dreptului de proprietate și/sau a altor drepturi ale statului asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2.

Art. 5⁵. – (1) Î. S. „Vestmoldtransgaz” sau succesorul său în drepturi și obligații este titular cu titlu gratuit, prin efectul prezentei legi:

a) în cazul obiectelor exproprierii indicate la art. 2 lit. a), care vor fi afectate permanent de lucrările supraterane pe întreaga durată de exploatare a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău:

– al drepturilor de folosință necesare pentru construcția conductei menționate;

– al drepturilor necesare pentru realizarea respectivelor lucrări și obținerea tuturor autorizațiilor aferente, precum și pentru exploatarea și întreținerea conductei menționate;

b) în cazul obiectelor exproprierii indicate la art. 2 lit. b), care vor fi afectate temporar de lucrările subterane pe întreaga durată de executare a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău:

– al drepturilor necesare pentru construcția conductei menționate;

– al drepturilor necesare pentru realizarea acestor lucrări de construcție și obținerea tuturor autorizațiilor aferente.

(2) Drepturile prevăzute la alin. (1) lit. a) se înscriu în Registrul bunurilor imobile în baza cererii titularului menționat în prezentul articol.

Art. 5⁶. – În conformitate cu prevederile art. 11 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, responsabilă de elaborarea dosarelor cadastrale, evaluarea prejudiciilor și elaborarea/promovarea actelor privind transmiterea în proprietatea/folosința statului a bunurilor imobile (terenurilor) menționate la art. 2 din prezenta lege este Agenția Relații Funciare și Cadastru prin intermediul Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”.

7. Legea se completează cu articolul 7 cu următorul cuprins:

„Art. 7. – Controlul asupra executării prezentei legi se pune în sarcina Guvernului.”

8. Legea se completează cu o anexă cu următorul cuprins:

„Anexă

Procedura specială de expropriere aplicabilă construcției conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău

1. După declararea utilității publice a lucrărilor indicate la art. 1 din prezenta lege, expropriatorul are obligația de a stabili sumele convenite ca despăgubiri către proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege și/sau către titularii dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b) din prezenta lege.

2. Despăgubirile datorate proprietarilor bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege și/sau titularilor dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b) din prezenta lege se stabilesc pe baza rapoartelor de evaluare elaborate de către evaluatori, titulari ai certificatelor de calificare a evaluatorilor bunurilor imobile, eliberate în modul stabilit de legislația în vigoare, selectați de către expropriator în condițiile prezentei legi și cu respectarea următoarelor criterii:

- a) suprafața bunurilor imobile (terenurilor) expropriate;
- b) suprafața bunurilor imobile (terenurilor) al căror drept de folosință a fost expropriat;

c) valorile existente, respectiv estimate, ale bunurilor imobile (terenurilor) expropriate sau ale bunurilor imobile (terenurilor) al căror drept de folosință a fost expropriat, comunicate de către entitățile competente, precum și valorile estimate ale amenajărilor și/sau ale facilităților afectate de expropriere;

d) activitățile restrânse datorate exproprierii.

3. Expropriatorul îi va notifica în scris pe proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege și/sau pe titularii dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b) din prezenta lege cu privire la datele de identificare ale expropriatorului, obiectul exproprierii, termenul de eliberare a bunului imobil (terenului), care nu poate fi mai mic de 30 de zile lucrătoare de la data primirii notificării, informația generală privind prezenta procedură specială de expropriere.

În cazul titularilor de drepturi afectați care nu semnează notificările scrise sau nu sînt cunoscuți, sau sînt cunoscuți dar se află în afara hotarelor țării, sau al celor decedați, precum și în cazul succesiunilor nedeschise ori al succesorilor necunoscuți, termenul de 30 de zile lucrătoare curge din momentul afișării informațiilor prevăzute la pct. 4 la sediile autorităților administrației publice locale și pe paginile oficiale ale primăriilor.

4. Concomitent cu transmiterea notificărilor prevăzute la pct. 3, informațiile conținute în acestea se afișează la sediile autorităților administrației publice locale și pe paginile web oficiale ale primăriilor în a căror rază sînt amplasate obiectele exproprierii. Accesul Î.S. „Vestmoldtransgaz” sau al succesorului său în drepturi și obligații la terenurile prevăzute la art. 2 din prezenta lege pentru executarea lucrărilor necesare în construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău se efectuează după expirarea termenului prevăzut la pct. 3.

5. În termen de 20 de zile de la data primirii notificării prevăzute la pct. 3, proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege și, după caz, titularii dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b) din prezenta lege au obligația să se prezinte la data și locul indicate de către expropriator în notificare în vederea îndeplinirii formalităților legate de expropriere sau, după caz, în vederea înaintării exigențelor proprii privind condițiile exproprierii. Notificarea titularilor de alte drepturi asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege conform prevederilor pct. 3 cade în sarcina expropriatului. Proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege au obligația de a informa expropriatorul cu privire la existența titularilor de alte drepturi asupra obiectului exproprierii; în caz contrar, expropriatul va rămîne responsabil de despăgubirea titularilor de drepturi respectivi.

6. În termen de maximum 60 de zile lucrătoare de la expirarea termenului indicat la pct. 5, expropriatorul are obligația de a emite/aproba actul de

expropriere, care este suficient pentru obligarea, atât a celor expropriați cât și a celor ce pretind un drept asupra bunului imobil (terenului) expropriat, de a preda expropriatorului bunul expropriat.

7. Actul de expropriere își produce efectele și în situația în care proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege și, după caz, titularii dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b) din prezenta lege nu se prezintă în termenul stabilit la pct. 5, nu prezintă un act care să le confirme dreptul asupra bunului expropriat, nu sînt cunoscuți ori sînt cunoscuți, dar se află în afara hotarelor țării, precum și în situația succesiunilor nedeschise ori a succesorilor necunoscuți sau cu care nu se ajunge la un acord privind valoarea despăgubirii.

8. Transferul de la expropriat la expropriator al dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege și, după caz, al dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b) din prezenta lege se consideră efectuat la data publicării actului de expropriere de către expropriator, ulterior fiind efectuate înregistrările privind respectivul transfer în Registrul bunurilor imobile. Actul de expropriere este suficient pentru efectuarea înregistrării corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile.

9. Data efectuării înregistrării în Registrul bunurilor imobile cu privire la transferul de la expropriat la expropriator al dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege și, după caz, al dreptului de folosință prevăzut la art. 2 lit. b) din prezenta lege nu afectează momentul intrării în vigoare a respectivului transfer de la expropriat la expropriator, așa cum este stabilit la pct. 8.

10. În situația în care se expropriează doar o parte dintr-un bun imobil (teren) care nu a fost format și/sau înregistrat în modul corespunzător în Registrul bunurilor imobile, pe baza măsurărilor executate de expropriator se determină atât suprafața expropriată cât și cea neexpropriată, înregistrarea asupra porțiunii de teren necesare exproprierii efectuându-se în baza proiectului de formare (proiectul planului geometric) a bunului imobil.

11. Plata despăgubirilor pentru bunurile imobile (terenurile) expropriate și pentru drepturile expropriate se face în baza propunerilor de expropriere.

12. Propunerea de expropriere va conține notificarea adresată persoanelor fizice și juridice titulare de drepturi reale asupra obiectului exproprierii, oferta de despăgubire, modalitatea transferului de bunuri și de drepturi patrimoniale sau, după caz, modalitatea de cedare a drepturilor patrimoniale.

13. Propunerea, împreună cu actele confirmative ale dreptului de proprietate/ale altor drepturi reale asupra bunului imobil (terenului), originale și/sau în copii legalizate, va fi depusă în termen de 20 de zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință publică a actului de expropriere, prin afișarea informației la sediul autorității publice locale în raza căreia se află bunul imobil (terenul).

14. Dovada dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) și a altor drepturi prevăzute la art. 2 lit. b) din prezenta lege se face prin orice mijloace de probă admise de lege.

15. La cererea expropriatorului, expropriatul, în termen de 15 zile de la solicitarea despăgubirii, are obligația să completeze actele depuse pentru confirmarea drepturilor în conformitate cu pct. 12. În caz contrar, plata despăgubirii se va efectua numai la data la care expropriatul își va dovedi dreptul în condițiile prezentei legi.

16. În cazul în care expropriatul nu depune cererea și/sau actele confirmative, expropriatorul va notifica acestuia suma propusă spre despăgubire și o va depune într-un cont bancar deschis și administrat de către acesta. Despăgubirile vor fi eliberate în condițiile prezentei legi.

17. În cazul în care despăgubirea referitoare la același bun imobil (teren) expropriat/drept expropriat este solicitată în concurs sau în contradictoriu de mai multe persoane aparent îndreptățite, despăgubirea urmează a fi împărțită potrivit legislației aplicabile. Despăgubirea va fi eliberată numai titularilor de drepturi dovedite prin acte confirmative, hotărâri judecătorești definitive și irevocabile sau prin certificatul de moștenitor eliberat în conformitate cu legislația aplicabilă. Eventualele litigii amână plata despăgubirilor stabilite.

18. În situația în care bunul imobil (terenul) expropriat este proprietatea unei persoane decedate sau, după caz, dreptul expropriat aparține unei persoane decedate, despăgubirea se va consemna pe numele succesorilor legali care își vor dovedi calitatea cu un certificat de moștenitor sau vor prezenta o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă cu privire la dreptul de proprietate.

19. Exproprierea terenurilor din fondul forestier național, altele decât cele aflate în proprietatea publică a statului sau în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, în situația în care nu se prezintă un act confirmativ valabil ori nu sînt cunoscuți proprietarii, sau aceștia sînt cunoscuți dar se află în afara hotarelor țării, precum și în situația succesiunilor nedeschise ori a succesorilor necunoscuți, sau în cazul în care nu se ajunge la o înțelegere cu proprietarii, se efectuează fără acordul acestora. În acest caz, sumele datorate pentru exproprierea

terenului forestier, inclusiv valoarea masei lemnoase valorificate, se stabilesc cu titlu de despăgubire și se eliberează ulterior de către expropriator solicitantului.

20. În cazul unor situații litigioase, altele decât cele prevăzute la pct. 17 și 18, sumele aferente exproprierii se stabilesc pe numele persoanelor aflate în litigiu, urmînd a fi plătite în condițiile prezentei legi. În cazul în care titularul sau unul dintre titularii dreptului real nu este de acord cu suma stabilită a despăgubirii, suma reprezentînd despăgubirea se stabilește pe numele titularului sau, după caz, al titularilor. Despăgubirea va fi eliberată în baza unei cereri formulate în acest sens, însoțită de o hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă de stabilire a cuantumului despăgubirii ori, după caz, de declarația autentică de acceptare a cuantumului despăgubirii stabilite de expropriator.

21. Decizia de stabilire a sumei despăgubirii pentru proprietarii/deținătorii de alte drepturi reale care nu sînt de acord cu plata compensatorie calculată și specificată în propunerea de expropriere este aprobată în baza rapoartelor de evaluare, de către o comisie instituită de către Guvern și se comunică celor expropriați în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea acesteia.

22. În termen de cel mult 90 de zile lucrătoare de la data emiterii deciziei de stabilire a sumei despăgubirilor, expropriatorul efectuează plata despăgubirilor către expropriați.

23. În cazul în care expropriatul este nemulțumit de suma despăgubirii prevăzute în decizia de stabilire a sumei despăgubirii, acesta se poate adresa în instanța judecătorească competentă în termen de 2 ani, care curge de la data la care i-a fost comunicată respectiva decizie de stabilire a sumei despăgubirii, fără a putea contesta transferul de la expropriat la expropriator al dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege și, după caz, al dreptului de folosință indicat la art. 2 lit. b) din prezenta lege.

24. Termenul în care moștenitorii expropriatului decedat se pot adresa în instanța judecătorească curge de la data acceptării succesiunii.

25. Cererea de chemare în judecată cu privire la stabilirea despăgubirii, formulată în conformitate cu prevederile pct. 23, se soluționează potrivit dispozițiilor art. 14–15 din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.

26. Atît procedura de expropriere, cît și obiectivele de utilitate publică ce fac obiectul prezentei legi nu pot fi suspendate ori sistate la cererea vreunei persoane care invocă existența unor litigii privind posesia ori proprietatea bunului imobil (terenului) expropriat sau, după caz, privind dreptul de folosință expropriat.

27. În sensul prezentei proceduri:

a) *expropriator* semnifică statul Republica Moldova, în persoana Guvernului;

b) *expropriat* semnifică persoana titulară a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) din prezenta lege sau a dreptului de folosință indicat la art. 2 lit. b) din prezenta lege, expropriate în condițiile prezentei legi;

c) *act de expropriere* semnifică hotărârea Guvernului.

d) *afectat temporar de lucrările subterane necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău* semnifică afectat pe întreaga durată de executare a lucrărilor menționate.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor și propunerilor deputaților la proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.105 din 9 iunie 2017 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău (nr.86 din 15.03.2018) lectura II

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
<p>În temeiul art.5 alin.(1) lit.e) și alin.(3) și al art.6 alin.(1) lit.a) din <u>Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999</u>, Parlamentul adoptă prezenta lege organică.</p> <p>Art.1. – Se declară de utilitate publică lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău (Faza a II-a a implementării proiectului „Conducta de interconectare a sistemului de transport gaze naturale din România cu sistemul de transport gaze naturale din Republica Moldova”).</p>			
<p>Art.2. – Obiecte ale exproprierii sînt dreptul de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) utilizate în lucrările de construcție a conductei menționate la art.1, precum și bunurile imobile (terenurile) proprietate privată și cele aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, situate în extravilanul și/sau intravilanul următoarelor localități: orașul Chișinău, comunele Tohatin, Stăuceni, Grătiești și satul Ghidighici (municipiul Chișinău); satele Sireți, Roșcani, Negrești, Căpriana, Vorniceni, satele Sireți, Roșcani, Negrești, Căpriana,</p>	<p>1. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins: „Art.2. – Obiecte ale exproprierii sînt:</p> <p>a) bunurile imobile (terenurile) proprietate privată și cele aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, situate în extravilanul și/sau intravilanul următoarelor localități: orașul Chișinău, comunele Tohatin, Stăuceni, Grătiești și satul Ghidighici (municipiul Chișinău); satele Sireți, Roșcani, Negrești, Căpriana, Vorniceni, comunele Rădeni, Ghelăuza, Pânășești</p>		

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
<p>Vorniceni, comunele Rădeni, Ghelăuza, Pânășești și orașul Bucovăț (raionul Strășeni); comuna Tuzara, satele Pitușca, Nișcani, Temeleuți, Peticeni, Vălcineț, Sadova și orașul Călărași (raionul Călărași); satul Milești (raionul Nisporeni); comunele Alexeevca, Pîrlița, Todirești, Zagarancea și satul Rădenii Vechi (raionul Ungheni).</p>	<p>și orașul Bucovăț (raionul Strășeni); comuna Tuzara, satele Pitușca, Nișcani, Temeleuți, Peticeni, Vălcineț, Sadova și orașul Călărași (raionul Călărași); satul Milești (raionul Nisporeni); comunele Alexeevca, Pîrlița, Todirești, Zagarancea și satul Rădenii Vechi (raionul Ungheni), necesare pentru construcția conductei menționate la art.1, inclusiv necesare infrastructurii pentru conducta menționată la art.1;</p> <p>b) dreptul de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la litera a) utilizate în cadrul lucrărilor de construcție a conductei menționate la art.1."</p>		
		<p><u>Deputat St. Creangă</u> <i>(Amendament Șt.C. nr.126 din 27.03.2018)</i> După pct.1 se introduce punctul 2 cu următorul cuprins: "2. Legea se completează cu art. 2¹-2² cu următorul cuprins: „ Art.2¹ - Exproprierea dreptului de proprietate a bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) va fi efectuată asupra acelor bunuri imobile (terenuri) care vor fi afectate permanent de lucrările supraterane necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău, iar exproprierea dreptului de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) corespunzătoare, indicate la art. 2 lit. b) va fi efectuată temporar pe durata lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze naturale</p>	<p><u>Se sustine</u></p>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
		<p>pe direcția Ungheni-Chișinău.”.</p> <p>“Art. 2² - Prin derogare de la art.78 alin. (2) al Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale, procedura de expropriere prevăzută de prezenta lege, se va iniția fără îndeplinirea prealabilă a condițiilor enumerate la acest alineat.”.</p> <p><i>Punctele 2-7, respectiv devin punctele 3-8.</i></p>	
<p>Art.3. – Guvernul va lua, în numele statului, măsurile necesare pentru exproprierea bunurilor imobile (terenurilor) și a dreptului de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) utilizate în lucrările de construcție a conductei menționate la art.1, situate pe amplasamentul lucrărilor de utilitate publică de interes național, identificate potrivit documentației de proiect, elaborată în conformitate cu legislația în vigoare. Despăgubirile pentru obiectele exproprierii se vor plăti din contribuția Guvernului pentru implementarea proiectelor finanțate de către donatorii externi.</p>	<p>2- 3. La articolul 3, cuvintele „Guvernul va lua” se substituie cu cuvintele „Guvernul își asumă responsabilitatea de a lua”;</p> <p>textul „Despăgubirile pentru obiectele exproprierii se vor plăti din contribuția Guvernului pentru implementarea proiectelor finanțate de către donatorii externi.” se substituie cu textul „Despăgubirile pentru bunurile imobile expropriate se vor efectua de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei” din contul mijloacelor alocate de la bugetul de stat, inclusiv din mijloacele beneficiarului final al Proiectului „Construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău – Întreprinderea de Stat „Vestmoldtransgaz” sau succesorul său de drepturi și obligații.”</p>	<p><u>Deputat St. Creangă</u> (Amendament Șt.C. nr.126 din 27.03.2018)</p> <p>2. La pct.3, în art.3, textul „Despăgubirile pentru bunurile imobile expropriate se vor efectua de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei” din contul mijloacelor alocate de la bugetul de stat, inclusiv din mijloacele beneficiarului final al Proiectului „Construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău – Întreprinderea de Stat „Vestmoldtransgaz” sau succesorul său de drepturi și obligații.” se substituie cu textul „Despăgubirile pentru exproprierea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) se vor efectua de către Guvernul Republicii Moldova din contul mijloacelor alocate de la bugetul de stat. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul</p>	<p><u>Se susține</u></p>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
		energeticii” va asigura achitarea despăgubirilor persoanelor expropriate”. Despăgubirile pentru exproprierea temporară a dreptului de folosință se vor efectua de către Guvernul Republicii Moldova din mijloacele financiare ale Î.S. "Vestmoldtransgaz" sau succesorul său de drepturi și obligații. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energeticii” va asigura achitarea despăgubirilor persoanelor expropriate.”.	
		<p align="center"><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului RM</u> (Aviz Dj 8 nr.98 din 27.03.2018)</p> Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative, invocăm următoarele obiecții și propuneri. Asupra modalități de efectuare a despăgubirilor pentru obiectele exproprierii, menționăm următoarele. 1. Privitor la propunerea de a efectua plata despăgubirilor, atât din contul bugetului de stat, cât și din contul „investitorului”, relevăm, că potrivit art. 46 alin.(1) și alin. (2) din Constituție, precum și art. 316 Cod civil, dreptul la proprietate este garantat, nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o clauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire. În corespundere cu art. 1 din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică, nr. 488-XIV din 08.07.1999, prin expropriere se înțelege transferul de bunuri și de drepturi patrimoniale din proprietate privată în proprietate publică, transferul către stat de	<u>Se sustine</u> în contextul Amendamentului <i>Șt.C. nr.126 din 27.03.2018</i>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
		<p>bunuri proprietate publică ce aparțin unei unități administrativ-teritoriale sau, după caz, cedarea către stat sau către o unitate administrativ-teritorială a drepturilor patrimoniale în scopul efectuării de lucrări pentru cauză de utilitate publică de interes național sau de interes local, iar potrivit art. 4 din Legea nr. 488/1999, expropriator este statul pentru lucrările de interes național.</p> <p>Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 30 din 01.11.2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 19 alin. (4) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Curtea a statuat, că „Privarea de proprietate impune obligația statului de a despăgubi pe proprietar, pentru că fără plata unei sume rezonabile, raportată la valoarea bunului, măsura constituie o atingere excesivă a dreptului la respectarea bunurilor sale”.</p> <p>Prin urmare, în temeiul Legii nr. 488/1999, concluzionăm, că despăgubirile pentru obiectele expropriate trebuie să fie suportate de expropriator, care potrivit art. 4 din Legea nr. 488/1999, precum și pct. 28 lit. a) din proiect, este statul Republica Moldova, în persoana Guvernului Republicii Moldova.</p> <p>Pentru a fi în acord cu art. 4 din Legea nr. 488/1999, precum și cu pct. 28 lit. a) din proiect, precum și pentru a nu aduce atingere normei constituționale prevăzute la art. 46, în special Hotărârii Curții Constituționale nr. 30/2016, considerăm că modalitatea de plată a despăgubirilor pentru obiectele expropriate trebuie revăzută și adusă în concordanță cu normele legale citate.</p> <p>Din punct de vedere al corectitudinii juridice, oportună ar fi instituirea prevederii de plată a despăgubirilor de către Guvern, care prin adoptarea</p>	

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
		<p>hotărârilor sale interne va indica sursa de finanțare a despăgubirilor care urmează să fie achitate persoanelor expropriate. În plus, efectuarea despăgubirilor de către Guvern va acorda o siguranță persoanelor expropriate, nefiind, astfel condiționată de prezența mijloacelor financiare la investitor. Se va ține cont și de faptul, că obiectele expropriate au fost transmise statului, și nicidecum unui investitor.</p> <p>De altfel, la pct. 1. din anexa se propune, ca după declararea de utilitate publică a lucrărilor indicate la art. 1, Guvernul va avea obligația de a stabili sumele convenite ca despăgubiri pentru bunurile imobile (terenurile) indicate la art.2 lit. a) și/sau, după caz, pentru dreptul de folosință asupra bunurilor imobile indicate la art. 2 lit. b).</p> <p>2. Totodată, redacția art. 3 propusă în completare ridică mai multe probleme care se rezumă la următoarele:</p> <p>a) propunerea de a achita despăgubirile doar pentru bunurile imobile expropriate nu este conformă cu art. 2 din Legea nr. 105/2017, precum și art. 2 din proiectul de lege care prevăd, că obiecte ale exproprierii sun atât bunurile imobile, cât și dreptul de folosință asupra bunurilor imobile utilizate în cadrul lucrărilor de construcție a conductei. În plus, anexa la proiectul de lege stabilește procedura specială de expropriere pentru ambele obiecte ale exproprierii, respectiv pentru cele prevăzute la lit. a) și lit. b) din art. 2 propus în modificare. În acest context, se vor revedea cuvintele „despăgubirile pentru bunurile imobile expropriate”, în sensul corelării cu art.2 din proiect;</p> <p>b) cu referire la plata despăgubirilor de către Ministerul Economiei prin intermediul instituției publice aflate în subordinea acestuia, menționăm că Legea bugetului de stat pentru anul 2018 la</p>	<p>Din mijloacele financiare alocate pentru Proiectul „Construcția conductei de</p>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
		<p>compartimentul „Investițiile capitale pe autoritățile publice centrale”, codul 5802, programul „Rețele și conducte de gaz”, Ministerului Economiei și Infrastructurii îi sunt alocate mijloace financiare în sumă de 80277,3 mii lei pentru Proiectul „Construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău”.</p> <p>Întrucât se propune ca plata despăgubirilor să fie efectuată din contul mijloacelor alocate de la bugetul de stat, sugerăm reanalizarea propunerii în sensul, dacă suma preconizată pentru construcția conductei va fi îndreptată și pentru plata despăgubirilor pentru obiectele expropriate;</p> <p>c) privitor la efectuarea despăgubirilor din contul mijloacelor beneficiarului final al Proiectului, le lângă faptul că această propunere nu este însoțită de denumirea exactă a Proiectului (legislația în vigoare operează cu denumirea Proiectul „Construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni Chișinău”), cuvintele „beneficiarul final al Proiectului” pot fi interpretate neuniform (deși din conținutul normei se subînțelege achitarea despăgubirilor din contul investitorului, norma dată s-ar putea interpreta în sensul, că la categoria de beneficiari finali ar putea fi raportați consumatorii de gaze naturale), de faptul indicării Î.S. „Vestmoldtrasmgaz” care a fost privatizată, nefiind necesară indicarea acestuia în textul legii, precum și lipsa concretizării pentru care obiecte ale exproprierii, investitorul va efectua plata despăgubirilor, acceptarea acestei modalități de plată ar veni în contradicție cu art. 46 alin. (2) din Constituție, pentru motivele expuse la pct. 1. din prezentul aviz.</p>	<p>transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău” sunt destinate și pentru plata despăgubirilor pentru proprietarii obiectelor ale exproprierii.</p>
Art.4. – La data intrării în vigoare a prezentei legi se instituie interdicția de	3- 4. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:		

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
<p>înstrăinare a bunurilor imobile (terenurilor) prevăzute pentru expropriere sau de transmitere a dreptului de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) utilizate în lucrările de construcție a conductei menționate la art.1, exceptând transmiterea respectivelor bunuri imobile (terenuri) în proprietatea sau în folosința statului. Guvernul va asigura notarea interdicției de înstrăinare a obiectelor exproprierii în Registrul bunurilor imobile.</p>	<p>„Art.4. – La data intrării în vigoare a prezentei legi se instituie interdicția de înstrăinare a bunurilor imobile (terenurilor) prevăzute pentru expropriere conform art.2 lit. a); și/sau de transmitere a dreptului de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) conform art.2 lib. b), utilizate în lucrările de construcție a conductei menționate la art.1, exceptând transmiterea respectivelor bunuri imobile (terenuri) în proprietatea sau în folosința statului. Guvernul va asigura notarea interdicției de înstrăinare a obiectelor exproprierii în Registrul bunurilor imobile.”</p>		
<p>Art.5. – Prin derogare de la prevederea art.3 alin.(1) lit.d) din <u>Legea nr.163/2010</u> privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor va elibera certificatul de urbanism pentru proiectarea lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău fără acordul autentificat notarial al coproprietarilor de bunuri imobile (terenuri) ale căror interese ar putea fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție. Procedura de expropriere va fi efectuată în conformitate cu prevederile <u>Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999.</u></p>	<p>4 5. La articolul 5, ultima propoziție va avea următorul cuprins: „Prin derogare de la dispozițiile art.21 alin.(1) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999, pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău, se instituie o procedură specială de expropriere, conform anexei la prezenta lege.”</p>	<p><u>Deputat St. Creangă</u> (Amendament Șt.C. nr.126 din 27.03.2018) 3. La punctul 5, în art.5, textul „Prin derogare de la dispozițiile art.21 alin.(1) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999, pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău, se instituie o procedură specială de expropriere, conform anexei la prezenta lege.” se substituie cu textul „Prin derogare de la dispozițiile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488 din 08 iulie1999, cu excepția art.art.11-12, 14-15, pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău, se instituie o procedură specială de expropriere, conform</p>	<p><u>Se sustine</u></p>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
		Anexei la prezenta lege”	
	<p>5.6. Se completează cu art. 5¹-5⁴ cu următorul cuprins:</p> <p>„Art.5¹. – Prin derogare de la prevederile Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, autorizația de construire se va emite de către organul național de dirijare în construcții, fără acordul autentificat notarial al proprietarilor/coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatarei conductei, inclusiv fără certificatul de descărcare de sarcină arheologică, cu condiția că lucrările de construcție vor fi realizate doar după realizarea lucrărilor de cercetare arheologică de teren.</p>		
	<p>„Art.5². – Lucrările de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău vor preceda și/sau se vor desfășura concomitent cu procedura de expropriere, fără a afecta desfășurarea acesteia.</p>		
	<p>Art.5³. – Prin derogare de la prevederile art.72 din Codul Funciar al Republicii Moldova, Guvernul va asigura modificarea destinației bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2, încât aceste bunuri imobile (terenuri) să</p>	<p><u>Deputat St. Creangă</u> <i>(Amendament Șt.C. nr.126 din 27.03.2018)</i> 4. La punctul 6, art. 5³ va avea următorul cuprins: „Art. 5³ - Prin derogare de la prevederile art. 72 și art. 80 din Codul Funciar al Republicii</p>	<p><u>Se sustine cu următoarea completare:</u> După textul ”de la prevederile art. 72” se introduce sintagma ”, art.74”.</p>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
	poată fi utilizate în lucrările de construcție a conductei menționate la art.1.	Moldova, retragerea unor terenuri din circuitul agricol sau silvic, după caz, a terenurilor afectate de lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău, are loc prin efectul prezentei legi, după cum urmează: permanent, în cazul terenurilor afectate de lucrările supraterane necesare pentru construcția conductei de transport de gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău; și temporar, în cazul terenurilor afectate de lucrările subterane necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău, pe durata executării acestor lucrări.”	
		<p align="center"><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului RM</u> (Aviz Dj 8 nr.98 din 27.03.2018)</p> <p>2) La art. 5³, pentru a fi în acord cu terminologia utilizată la art. 72 din Codul funciar, cuvântul „modificarea” se va substitui cu cuvântul „schimbarea”.</p>	<u>Se sustine</u> în contextul Amendamentului <i>Șt.C. nr.126 din 27.03.2018</i>
	Art.5 ⁴ . – Guvernul Republicii Moldova va asigura înregistrarea (prin intabulare și/sau notare) gratuită a dreptului de proprietate și/sau a altor drepturi a Statului asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2.”		
		<p><u>Deputat St. Creangă</u> (Amendament <i>Șt.C. nr.126 din 27.03.2018</i>)</p> <p>5. Punctul 6 se completează cu art. 5⁵ și art. 5⁶ cu următorul cuprins: „Art.5⁵.(1) – Î.S. "Vestmoldtransgaz" sau succesorul său de drepturi și obligații, este titular</p>	<u>Se sustine</u>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
		<p>cu titlu gratuit, prin efectul prezentei legi:</p> <p>a) în cazul obiectelor exproprierii indicate la art. 2 lit. a) care vor fi afectate permanent de lucrările supraterane pe întreaga durată de exploatare a acesteia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a drepturilor de folosință necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău; - a drepturilor necesare pentru realizarea acestor lucrări de construcție și obținerea tuturor autorizațiilor aferente, precum și pentru exploatarea și întreținerea conductei; <p>b) în cazul obiectelor exproprierii indicate la art. 2 lit. b) care vor fi afectate temporar de lucrările subterane pe întreaga durată de executare a lucrărilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a drepturilor necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău; - a drepturilor necesare pentru realizarea acestor lucrări de construcție și obținerea tuturor autorizațiilor aferente. <p>(2) drepturile prevăzute la alin.(1) lit. a) se înscriu în registrul bunurilor imobile în baza cererii titularului prevăzut la prezentul articol.”</p> <p>„Art.5⁶. – În conformitate cu prevederile art. 11 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, responsabilă de elaborarea dosarelor cadastrale, evaluarea prejudiciilor și elaborarea/promovarea materialelor privind transmiterea în proprietatea/folosința statului a bunurilor imobile (terenurilor) menționate la art.2 a prezentei legi, se stabilește Agenția</p>	

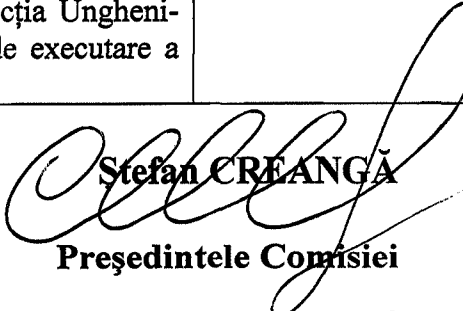
Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
Art.6. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării sale în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.1–4, care vor intra în vigoare de la 31 august 2017.		Relații Funciare și Cadastru prin intermediul Î.S. “Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului.”.	
	6. Se completează cu articolul 7 cu următorul cuprins: „Art.7. – Controlul asupra executării prezentei legi se pune în sarcina Guvernului.”		
	7. Se completează cu următoarea anexă: „Anexă Procedura specială de expropriere aplicabilă construcției conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău		
	3. Expropriatorul va notifica în scris proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2 lit.a) și, după caz, titularii de drepturi asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2 lit.b) cu privire la: datele de identificare ale expropriatorului, obiectul exproprierii, sumele convenite acestora în calitate de despăgubiri, termenul de eliberare a bunului imobil (terenului), care nu poate fi mai mic de 30 de zile lucrătoare, informația generală privind prezenta procedură specială de expropriere.	<u>Deputat St. Creangă</u> (Amendament Șt.C. nr.126 din 27.03.2018) 6. Punctul 3 din Anexă la prezenta lege sintagma „sumele convenite acestora în calitate de despăgubiri” se exclude, iar după textul ”de 30 de zile lucrătoare” se introduce textul ”de la data primirii notificării”.	<u>Se sustine cu următoarea completare:</u> ”La final punctul se completează cu următorul text:”Cu privire la titularii de drepturi afectați care nu semnează notificările scrise, nu sînt cunoscuți sau sînt cunoscuți dar se află în afara hotarelor țării, sunt decedați, precum și în situația succesiunilor nedeschise ori succesorilor necunoscuți, termenul de 30 de zile lucrătoare curge din momentul afișării informațiilor prevăzute la punctul 4 la sediile autorităților administrației publice locale și pe pagina oficială a primăriilor.”

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
	4. Lista bunurilor imobile (terenurilor) ce urmează a fi expropriate se afișează la sediile autorităților publice locale și pe pagina oficială a primăriilor în a căror rază sînt situate acestea, simultan cu transmiterea notificărilor către proprietari și, după caz, către titularii de alte drepturi identificați.	<u>Deputat St. Creangă</u> (Amendament Șt.C. nr.126 din 27.03.2018) 7. Punctul 4 din Anexă la prezenta lege va avea următorul cuprins: „4. – Informațiile prevăzute la punctul 3 se afișează la sediile autorităților administrației publice locale și pe pagina oficială a primăriilor, în a căror rază sunt amplasate obiectele exproprierii, simultan cu transmiterea notificărilor prevăzute la pct. 3. Accesul în terenurile indicate la art. 2 pentru executarea lucrărilor necesare Proiectului “Construcția conductei de transport gaze natural pe direcția Ungheni-Chișinău” de către Î.S. “Vestmoldtransgaz” sau succesorul său de drepturi și obligații, se efectuează după expirarea termenului prevăzut la pct.3.	<u>Se sustine</u>
		<u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului RM</u> (Aviz Dj 8 nr.98 din 27.03.2018) 3) În textul anexei: - pct. 4, după cuvântul „autorităților” se va introduce cuvântul „administrației”;	<u>Se sustine</u> în contextul Amendamentului Șt.C. nr.126 din 27.03.2018
	5. În termen de 20 de zile de la data primirii notificării de la pct.3, proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2 lit.a) și, după caz, titularii de drepturi asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2 lit.b), au obligația prezentării la locul indicat de către expropriator în notificare, în vederea îndeplinirii formalităților legate de expropriere.	<u>Deputat St. Creangă</u> (Amendament Șt.C. nr.126 din 27.03.2018) 8. Punctul 5 din Anexă la prezenta lege va avea următorul cuprins: „Pct.5. – În termen de 20 de zile de la data primirii notificării prevăzute la pct.3, proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2. lit.a) și, după caz, titularii de drepturi asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2.lit.b), au obligația să se prezinte la data și	<u>Se sustine</u>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
	<p>Notificarea titularilor de alte drepturi asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2 lit.a), cu privire la datele de la pct.3, cade în sarcina expropriatului. Proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2 lit.a) au obligația informării expropriatorului despre titularii de alte drepturi asupra obiectului exproprierii, în caz contrar, expropriatul va rămâne responsabil cu indemnizare față de titularii drepturilor respective.</p>	<p>locul indicat de către expropriator în notificare, în vederea îndeplinirii formalităților legate de expropriere sau după caz în vederea înaintării exigențelor proprii privind condițiile exproprierii. Notificarea titularilor de alte drepturi asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2. lit.a), cu privire la datele de la pct.3, cade în sarcina expropriatului. Proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2 lit. a) au obligația informării expropriatorului privind existența titularilor de alte drepturi asupra obiectului exproprierii, în caz contrar, expropriatul va rămâne responsabil de despăgubirea titularilor de drepturi respectivi.</p>	
		<p><u>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului RM</u> (Aviz Dj 8 nr.98 din 27.03.2018)</p> <p>În textul anexei: - pct. 5 fraza a doua, se impune efectuarea unei precizări a cuvintelor „expropriatul va rămâne responsabil cu indemnizare față de titularii drepturilor respective”;</p>	<p><u>Se susține</u> în contextul Amendamentului Șt.C. nr.126 din 27.03.2018</p>
	<p>22. În termen de cel mult 90 de zile de la data emiterii deciziei de stabilire a sumei despăgubirilor, expropriatorul efectuează plata despăgubirilor către expropriați.</p>	<p><u>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului RM</u> (Aviz Dj 8 nr.98 din 27.03.2018)</p> <p>În textul anexei: - pct. 22 propune, ca în termen de 90 de zile de la data emiterii deciziei de stabilire a sumei despăgubirilor, expropriatul efectuează plata despăgubirilor către expropriați. În conformitate cu acest punct, inițial expropriatul va fi expropriat, iar plata se va face în decurs de 90 de zile.Asupra acestui fapt, atenționăm că potrivit</p>	<p><u>Nu se susține</u> Conform modificărilor și completărilor propuse se instituie o procedură specială de expropriere, unde se prevede că lucrările de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău vor preceda și/sau se vor desfășura concomitent cu expropriere, fără a afecta desfășurarea acestora și a elimina orice potențial risc/</p>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
		<p>art. 46 alin. (2) din Constituție, exproprierea pentru cauză de utilitate publică are loc doar după o dreaptă și prealabilă despăgubire. Respectiv, norma constituțională admite exproprierea, cu condiția ca despăgubirea să fie achitată prealabil. În acest context, invocăm și Hotărârea Curții Constituționale nr. 30/2016, prin care „Curtea reține că exproprierea este una din cele mai severe măsuri care poate fi luată cu privire la dreptul de proprietate privată, deoarece nu este doar o simplă limitare a dreptului, ci duce la pierderea acestuia. În acest sens, legislatorul a adoptat Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999, prin care a reglementat utilitatea publică și declararea ei, modalitatea de expropriere și măsurile care precedă exproprierea, drepturile expropriatului. Potrivit acestei legi, exproprierea urmează a fi precedată de o despăgubire a titularului bunului”;</p>	<p>impediment. Totodată, este detaliată procedura de plată a despăgubirilor către proprietarii obiectelor ale exproprierii, inclusiv se fundamentează necesitatea inițierii imediate a lucrărilor de construcție a conductei. Construcția conductei reprezintă un proiect de importanță națională cu un volum amplu de lucrări și un număr mare de persoane afectate, iar existența unor impedimente ar rezulta într-o activitate de expropriere de durată, iar condiționarea inițierii lucrărilor de construcție cu finalizarea procedurii de expropriere ar putea rezulta în consecințe semnificative asupra cetățenilor Republicii Moldova, fiind iminent riscul de „pierdere” a sursei estice de aprovizionare cu gaze naturale. Precizăm că, proiectul de lege nu afectează dreptul la despăgubire a proprietarilor obiectelor ale exproprierii, bunurilor, afectați de construcția conductei, or Guvernul își asumă responsabilitatea deplină pentru o dreaptă despăgubire a daunelor aduse solului, plantațiilor sau construcțiilor, recoltei</p>

Conținutul Legii nr. 105 din 09.06.2017	Conținutul din proiectul de lege	Conținutul obiecției sau propunerii la proiectul de lege, Amendamentele deputaților, Direcției Generale Juridice	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
			nestrânse, precum și pentru alte daune imputabile.
	27. Plata despăgubirii primită de expropriați în condițiile prezentei legi pentru bunurile imobile (terenuri) expropriate sînt calificate drept surse de venit neimpozabile.	<u>Deputat St. Creangă</u> (Amendament Șt.C. nr.126 din 27.03.2018) 9. punctul 27 din Anexa, se exclude, respectiv punctul 28 devine punctul 27.	<u>Se sustine</u>
		<u>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului RM</u> (Aviz Dj 8 nr.98 din 27.03.2018) În textul anexei: - pct. 27, se propune ca plata despăgubiri primită de expropriați pentru bunurile imobile expropriate să fie calificată drept sursă de venit neimpozabilă. Reținem, că potrivit art. 20 din Codul Fiscal, nr. 1163-XIII din 24.04.1997, despăgubirile pentru obiectele expropriate nu sunt raportate la categoria de surse de venit neimpozabile.	<u>Se sustine</u> în contextul Amendamentului Șt.C. nr.126 din 27.03.2018
	28 27. În sensul prezentei legi: a) <i>expropriator</i> este Statul Republica Moldova, în persoana Guvernului Republicii Moldova; b) <i>expropriat</i> este(sînt) persoana(ele) titular de drept(uri) expropriate în condițiile prezentei legi; c) <i>act de expropriere</i> este hotărîrea Guvernului;	<u>Deputat St. Creangă</u> (Amendament Șt.C. nr.126 din 27.03.2018) 10. punctul 27 din Anexă se completează cu litera d), cu următorul cuprins: ”d) termenul de ”afectare temporară de lucrările subterane necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău” - este întreaga durată de executare a lucrărilor.”.	<u>Se sustine</u>

Ștefan CREANGĂ
Președintele Comisiei

27 martie 2018

Ș.C. nr. 86

AMENDAMENT

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.105 din 9 iunie 2017 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău (nr.86 din 15.03.2018)

În temeiul art.59 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, în vederea concretizării procedurii speciale de expropriere cât și detalierii procedurii de despăgubire a proprietarilor obiectelor expropriate, propun următoarele amendamente la proiectul legii:

1. După pct.1 se introduce punctul 2 cu următorul cuprins:

”2. Legea se completează cu art. 2¹-2² cu următorul cuprins:

„ Art.2¹ - Exproprierea dreptului de proprietate a bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art. 2 lit. a) va fi efectuată asupra acelor bunuri imobile (terenuri) care vor fi afectate permanent de lucrările supraterane necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău, iar exproprierea dreptului de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) corespunzătoare, indicate la art. 2 lit. b) va fi efectuată temporar pe durata lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău.”

“Art. 2² - Prin derogare de la art.78 alin. (2) al Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale, procedura de expropriere prevăzută de prezenta lege, se va iniția fără îndeplinirea prealabilă a condițiilor enumerate la acest alineat.”

Punctele 2-7, respectiv devin punctele 3-8.

2. La pct.3, în art.3, textul „Despăgubirile pentru bunurile imobile expropriate se vor efectua de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei” din contul mijloacelor alocate de la bugetul de stat, inclusiv din mijloacele beneficiarului final al Proiectului „Construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău – Întreprinderea de Stat „Vestmoldtransgaz” sau succesorul său de drepturi

și obligații.” se substituie cu textul „Despăgubirile pentru exproprierea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile (terenurilor) se vor efectua de către Guvernul Republicii Moldova din contul mijloacelor alocate de la bugetul de stat. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei” va asigura achitarea despăgubirilor persoanelor expropriate”. Despăgubirile pentru exproprierea temporară a dreptului de folosință se vor efectua de către Guvernul Republicii Moldova din mijloacele financiare ale Î.S. "Vestmoldtransgaz" sau succesorul său de drepturi și obligații. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prin intermediul instituției publice „Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei” va asigura achitarea despăgubirilor persoanelor expropriate.”.

3. La punctul 5, în art.5, textul „Prin derogare de la dispozițiile art.21 alin.(1) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999, pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău, se instituie o procedură specială de expropriere, conform anexei la prezenta lege.” se substituie cu textul „Prin derogare de la dispozițiile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488 din 08 iulie1999, cu excepția art.art.11-12, 14-15, pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău, se instituie o procedură specială de expropriere, conform Anexei la prezenta lege”

4. La punctul 6, art. 5³ va avea următorul cuprins:

„Art. 5³ - Prin derogare de la prevederile art. 72 și art. 80 din Codul Funciar al Republicii Moldova, retragerea unor terenuri din circuitul agricol sau silvic, după caz, a terenurilor afectate de lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău, are loc prin efectul prezentei legi, după cum urmează: permanent, în cazul terenurilor afectate de lucrările supraterane necesare pentru construcția conductei de transport de gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău; și temporar, în cazul terenurilor afectate de lucrările subterane necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău, pe durata executării acestor lucrări.”

5. Punctul 6 se completează cu art. 5⁵ și art. 5⁶ cu următorul cuprins:

„Art.5⁵.(1) – Î.S. "Vestmoldtransgaz" sau succesorul său de drepturi și obligații, este titular cu titlu gratuit, prin efectul prezentei legi:

a) în cazul obiectelor exproprierii indicate la art. 2 lit. a) care vor fi afectate permanent de lucrările supraterane pe întreaga durată de exploatare a acestora:

- a drepturilor de folosință necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău;

- a drepturilor necesare pentru realizarea acestor lucrări de construcție și obținerea tuturor autorizațiilor aferente, precum și pentru exploatarea și întreținerea conductei;

b) în cazul obiectelor exproprierii indicate la art. 2 lit. b) care vor fi afectate temporar de lucrările subterane pe întreaga durată de executare a lucrărilor:

- a drepturilor necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău;

- a drepturilor necesare pentru realizarea acestor lucrări de construcție și obținerea tuturor autorizațiilor aferente.

(2) drepturile prevăzute la alin.(1) lit. a) se înscriu în registrul bunurilor imobile în baza cererii titularului prevăzut la prezentul articol.”

„Art.5⁶. – În conformitate cu prevederile art. 11 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, responsabilă de elaborarea dosarelor cadastrale, evaluarea prejudiciilor și elaborarea/promovarea materialelor privind transmiterea în proprietatea/folosința statului a bunurilor imobile (terenurilor) menționate la art.2 a prezentei legi, se stabilește Agenția Relații Funciare și Cadastru prin intermediul Î.S. “Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului.”

6. Punctul 3 din Anexă la prezenta lege sintagma „sumele cuvenite acestora în calitate de despăgubiri” se exclude, iar după textul ”de 30 de zile lucrătoare” se introduce textul ”de la data primirii notificării”.

7. Punctul 4 din Anexă la prezenta lege va avea următorul cuprins:

„Pct.4. – Informațiile prevăzute la punctul 3 se afișează la sediile autorităților administrației publice locale și pe pagina oficială a primăriilor, în a căror rază sunt amplasate obiectele exproprierii, simultan cu transmiterea notificărilor prevăzute la pct. 3. Accesul în terenurile indicate la art. 2 pentru executarea lucrărilor necesare Proiectului “Construcția conductei de transport gaze natural pe direcția Ungheni-Chișinău” de către Î.S. “Vestmoldtransgaz” sau succesorul său de drepturi și obligații, se efectuează după expirarea termenului prevăzut la pct.3.

8. Punctul 5 din Anexă la prezenta lege va avea următorul cuprins:

„Pct.5. – În termen de 20 de zile de la data primirii notificării prevăzute la pct.3, proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2. lit.a) și, după caz, titularii de drepturi asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2.lit.b), au obligația să se prezinte la data și locul indicat de către expropriator în notificare, în vederea îndeplinirii formalităților legate de expropriere sau după caz în vederea înaintării exigențelor proprii privind condițiile exproprierii. Notificarea titularilor de alte drepturi asupra bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2. lit.a), cu privire la datele de la pct.3, cade în sarcina expropriatului. Proprietarii bunurilor imobile (terenurilor) indicate la art.2 lit. a) au obligația informării expropriatorului privind

existența titularilor de alte drepturi asupra obiectului exproprierii, în caz contrar, expropriatul va rămîne responsabil de despăgubirea titularilor de drepturi respectivi.

9. punctul 27 din Anexa, se exclude, respectiv punctul 28 devine punctul 27.

10. punctul 27 din Anexă se completează cu litera d), cu următorul cuprins:

”d) termenul de ”afectare temporară de lucrările subterane necesare pentru construcția conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni- Chișinău” - este întreaga durată de executare a lucrărilor.”.

Stefan CREANGĂ

Deputat în Parlament